

וְהִקְבִּי נִפְרַע מִנִּבֵּל כִּי הוּא יִפְרַע מֵאוֹתוֹ הָאָדָם, וּבְאֵינֹנִן עֲשָׂרָה יוֹמִין
 דְּדוֹד מִלֵּפָא דְּאִין עֲלָמָא, אֲתִדְּן עֲלֵיָה הֵהוּא בַר נֶשׁ
 דְּאֲשָׁלִים לֵיהּ בִּישׁ יִתִיר מִנִּבֵּל וּלְכֵן בְּאוֹתָם הַיָּמִים שֶׁל עֲשִׂי"ת שֶׁאֵז דוֹד

הַמֶּלֶךְ שֶׁהוּא בְּסוּד הַשְּׂכִינָה דֵּן אֶת הָעוֹלָם אִז הוּא גַם דֵּן אֶת הָאָדָם הַזֶּה שֶׁהוּא גַּמֵּל עִמּוֹ רַעֵה
 יוֹתֵר מִנִּבֵּל הַכְּרַמְלִי מֵאַחַר שֶׁנִּבֵּל לֹא הוֹמִין אֶת דוֹד כִּלְל אֲמַנֵּם אוֹתוֹ הָאָדָם הוֹמִין אֶת דוֹד
 וְלֹא נִתֵּן לוֹ אֶת חֲלָקוֹ שֶׁהוּא חֲלָק הָעֲנִיִּים (מק"מ).

בְּרֵאשִׁית הַכֹּל צְרִיךְ לִתֵּת חֲלָק וּמִנֵּה יִפֶּה לְעֲנִיִּים וְהַעוֹשָׂה כֵּן מֵתְבָרֵךְ
 מֵהַאוֹשְׁפִיזִין

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר (בְּגִין כַּף) אוֹרֵייתָא לָא אֲמַרְחָ עֲלֵיהּ דְּבַר
 נֶשׁ יִתִיר, אֶלָּא כְּמָה דְּיָכִיל אֹמַר רַבִּי אֶלְעָזָר שֶׁהַתּוֹרָה לֹא

הִטְרִיחָה עַל הָאָדָם יוֹתֵר מִדִּי בְּכַדִּי שִׁיתֵּן יוֹתֵר מִכְּפִי יִכּוּלְתוֹ אֶלָּא יִתֵּן רַק כְּפִי יִכּוּלְתוֹ [טז],
 דְּכִתִּיב שְׂכֵתוֹב, (דְּבָרִים טז) אִישׁ כְּמִתְּנֵת יָדוֹ וְגו' דְּהֵינּוּ שִׁיתֵּן הָאָדָם
 כְּפִי יִכּוּלְתוֹ. וְלֹא לֵימָא אֵינִישׁ אָכּוּל וְאַשְׁבַּע וְאַרְוִי

אור הרשב"י

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל אֵלּוֹ הִיא
 בֵּא עֲלֵיהֶם בַּחוּזֵק כְּחוֹ לֹא הִיוּ יִכּוּלִים לְעַמּוֹד
 שְׁנֵאמַר (דְּבָרִים ה) אִם יוֹסְפִים אֲנַחְנוּ לְשִׁמוּעַ
 וְגו', אֶלָּא לֹא בֵּא עֲלֵיהֶם אֶלָּא לְפִי כְּחַם שְׁנֵא'
 (תְּהִלִּים כט) קוֹל ה' בִּכְחַת בִּכְחוֹ אֵינּוּ אֹמַר אֶלָּא
 בִּכְחַת לְפִי כְּחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאַחֵד.

[טז] כְּדֵאִיתָא בְּמִדְרַשׁ בְּשֵׁמוֹת רַבֵּה בֵּא אֵלִיהוּא
 וְאֹמַר שְׂדֵי לֹא מִצְּאֹנָהוּ שְׁנֵי כַּח, מִי שְׁשׁוּמַע
 הַפְּסוּק הַזֶּה אֹמַר שְׂמֵא חִירוּפִים הוּא, חֵם
 וְשִׁלּוּם אֶלָּא כִּךְ אֹמַר אֵלִיהוּא לֹא מִצִּינוּ כַּח
 גְּבוּרְתוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם בְּרִיּוּתוֹ שֶׁאִין
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בֵּא בְּטַרְחוֹת עִם בְּרִיּוּתוֹ לֹא
 בֵּא עַל הָאָדָם אֶלָּא לְפִי כְּחוֹ, אֶתָּה מוֹצֵא כְּשֶׁנִּתֵּן

הַלֵּימוּד הַיּוֹמִי

לְעִ"נ שׁוֹשְׁנָה פְּרַחָה בַּת סְלִימָה עִ"ה

בְּקֶדְמֵי־תָא, וּמָה דִּישְׁתָּאֵר אַתָּן לְמִסְכְּנֵי אַמְנַם לֹא יֵאמֵר הָאֲדָם
 שֶׁאֲנִי אוֹכֵל וְאֵשְׁבַע וְאַשְׁתָּה בְּהַתְּחִלָּה וְאַחֲכָ"כ מַה שִּׁישָׂאֵר אֲנִי אַתָּן לְעַנִּי, אֶלָּא רִישָׁא
 דְּכֻלָּא דְּאוֹשְׁפִיזִין הוּא, וְאִי תִּדִּי לְאוֹשְׁפִיזִין וְרַוֵּי לִזְוֵן,
 קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא תִּדִּי עִמִּיהָ אֵלָּא בְּרֵאשִׁית הַכֹּל צְרִיךְ לְתַתּוּ לְאֹכֹל
 לְאוֹרַח כִּי הֵם חֵלֶק הָאוֹשְׁפִיזִין הַקְּדוּשִׁים וְלִכְּנָן רַאוּי לְתַתּוּ לְעַנִּיִּים אֶת חֵלְקָם בְּהַתְּחִלָּה וְלִכְּנָן
 אִם שִׂמַּח הָאוֹרַח וְהוּא מְרוּוּה וּמִשְׁבִּיעַ אוֹתוֹ אִזּוּ הַקַּב"ה שִׂמַּח עִמּוֹ, וְאַבְרָהָם קָרִי
 עָלֶיהָ וְאִזּוּ אֲבָרָהָם אֲבִינוּ קוֹרָא עֲלֵיו אֶת הַפְּסוּק, (ישעיה נח) אִזּוּ תִתְּעַנֵּג עַל
 יְהוָה וְגו'. וְיִצְחָק קָאֲרִי עָלֶיהָ וְיִצְחָק הַחַתּוּם בְּגִבּוֹרָה קוֹרָא עֲלֵיו אֶת
 הַפְּסוּק, (ישעיה נד) כָּל כְּלֵי יוֹצֵר עָלֶיךָ לֹא יִצְלַח דְּהֵינּוּ שְׁלֹא יִצְלִיחוּ
 בְּכּוֹחַת הַדִּין לְהוֹיֵק לָךְ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָאִי, דְּדוּד מְלָכָא אָמַר
 לֵיהּ, בְּגִין דְּכָל זַיִנִין דְּמְלָכָא, וְקָרְבִין דְּמְלָכָא, בִּידוּי
 דְּדוּד אֶתְפְּקְדוּ אִולַם רִשְׁב"י חוֹלֵק וְאוֹמֵר שֶׁאֵת הַפְּסוּק שֶׁל כָּל כְּלֵי וְגו' אִמְרוּ דוּד
 הַמֶּלֶךְ הַחַתּוּם בְּמַלְכוּת בְּגַלְל שְׁכַל כְּלֵי הַמְּלַחְמָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ וְכֵן הַמְּלַחְמוֹת שֶׁל הַמֶּלֶךְ בִּיד
 דוּד נִמְסְרוּ וְלִכְּנָן דוּד אִמַר שְׁלֹא יוֹצְלַח עֲלֵיו כְּלֵי הַמְּלַחְמָה, אֲבָל יִצְחָק קָאֲמַר
 אֲבָל יִצְחָק אֲבִינוּ אוֹמֵר עֲלֵיו אֶת הַפְּסוּק, (תהלים קיב) גִּבּוֹר בְּאַרְצֵן יְהִיָּה
 זְרַעוּ וְגו', הִזְוֵן וְעוֹשֵׁר וְגו' דְּהֵינּוּ שִׁיבּוֹאוּ עֲלֵיו הַגִּבּוֹרָה וְהַעוֹשֵׁר שֶׁהֵם מִצַּד
 הַגִּבּוֹרָה.

האדם הזוכה להאכיל את העניים זוכה לכל הברכות

וַיֵּעַקֵב אָמַר ויעקב אבינו אומר עליו את הפסוק, (ישעיה נח) **אִזּוּ יִבְקַע**

בַּשָּׂחַר אֲזַרְךָ וְגו' דהיינו שיאיר ויזרח אור הצלחתך כאור השחר

ועי"כ יהיה לך ארוכה ומרפה לכל צרכך, **שָׂאֵר צַדִּיקִיָּא אֲמַרִי** ושאר

הצדיקים שהם משה אהרן ויוסף אומרים עליו את הפסוק, (ישעיה נח) **וְנַחֲךָ יְהוָה**

תְּמִיד וְהַשְּׁבִיעַ וְגו' דהיינו שתמיד הקב"ה ינהג אותך בדרך הטובה ותמיד

הקב"ה ישביע את נפשך ולא תהיה חסר מכל טובה וברכה, **דְּדוּד מְלָפָא אָמַר**

אבל דוד המלך הוא זה שאומר עליו את הפסוק, (ישעיה נד) **כָּל כְּלִי יוֹצֵר עָלַיְךָ**

לֹא יִצְלַח, דְּהָא הוּא עַל כָּל זַיִינֵי עֲלָמָא אַתְּפֻקֵד כי הרי דוד

המלך הוא היה הממונה על כל מלחמות המלך ולכן הוא מברכו של יצליחו עליו כלי

המלחמה. **זְכָאָה חוּלְקִיָּה דְּבַר נֶשׁ, דְּזָכִי לְכָל הָאִי. זְכָאָה**

חוּלְקִיָּהוּן דְּצַדִּיקִיָּא, בְּעֲלָמָא דִּין, וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי אשרי

חלקו של האדם שהוא זוכה להאכיל עניים בשמחתו ועי"כ הוא זוכה לכל הברכות האלו

שמברכים אותו האושפזין שהוא נותן את חלקם שהוא חלק העניים ואשרי חלקם של

הצדיקים הזוכים לזה בעולם הזה ובעולם הבא, **עֲלִיָּהוּ כְּתִיב** ועליהם נאמר

הפסוק (ישעיה ט) **וְעַמְךָ כָּלָם צַדִּיקִים וְגו'.**

כל הנברא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו

וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הַרְאִישׁוֹן וְגו', (ויקרא כ"ג) **רְבִי שְׁמֵעוֹן**

פָּתַח לבאר את הפסוק והקדים לבאר את מש"כ, (ישעיה מג) **כָּל**

הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרִאֲתִיו יִצְרֵתִיו אֵף עָשִׂיתִיו [2]

ומש"כ. **כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי** פירושו, **דָּא אָדָם, דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ**

הוּא בְּרָא לִיה בְּשֵׁמִיהּ (נ"א בְּדִיוֹקְנִיהּ), שזה האדם הראשון שעליו נאמר

'כל' כי היו בו נרנח"י מכל העולמות מאחר שכל נשמות העולם היו כלולות בו והקב"ה ברא

אותו בצלמו וכדמותו **דְּכִתִּיב** שכתוב, (בראשית א) **וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת**

הָאָדָם בְּצַלְמוֹ ועוד. **וְקָרָא לִיה בְּשֵׁמִיהּ, בְּשַׁעֲתָא דְאָפִיק**

קְשׁוּט וְדִינָא בְּעֵלְמָא, וְאֶקְרִי אֱלֹהִים שהקב"ה קורא את האדם

בשמו כאשר הוא מוציא אמת ומשפט לעולם שאז נקרא האדם בשם 'אלהים', **דְּכִתִּיב**

שכתוב, (שמות כב) **אֱלֹהִים לֹא תִקְלָל** ופירושו דיין לא תקלל והוא ראייה

שכאשר האדם עושה דין ומשפט הוא דומה למלכות הנקרא אלהים שהיא עושה משפט

אמת והוא זוכה להעשות מרכבה אליה (רמ"ק).

אור הרשב"י

הקדוש ברוך ב"ה בעולמו לא ברא אלא לכבודו, שאנו בני ישראל בפרטי מעשינו ואפילו הגשמים, יתנו כבוד למעלה, שיגיע הנאה לבורא עולם.

[2] וביאר האור המאיר על מש"כ כל הנקרא בשמי, ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו, עיקר הכוונה בבריאות העולמות, רק בשביל השעשועים שצפה לקבל מעם קרובו ישראל, וכמאמרם (אבות פ"ו מ"א) כל מה שברא